

Poliomyelitt – gammel sykdom med nye utfordringer.

HEALTH AND SOCIAL CONDITIONS IN NORWEGIAN POLIO SURVIVORS: A 20-YEAR FOLLOW-UP STUDY

- Lillian Festvåg ^{a, c}, Anne - Kristine Schanke ^{a, b}, Stein Johnsen ^c, Geir Strømsholm^c, Steinar Øyhaugen ^c, Ragnhild Skovly Hartviksen ^c, Nils Erik Gilhus ^{d, e}, Sigurd Arrestad ^f, Kari Lofthus ^g, Johan Kvalvik Stanghelle ^{a, h}
- ^a Sunnaas Rehabilitation Hospital HF, 1450 Nesoddtangen, ^b Department of Psychology, University of Oslo, ^c National Society of Polio Survivors, LFPS, ^d Department of Clinical Medicine, University of Bergen, ^e Department of Neurology, Haukeland University Hospital, Bergen, ^f Department of Pulmonary Medicine, Oslo University Hospital Ullevål and Norwegian National Advisory Unit on Long Term Mechanical Ventilation, Haukeland University Hospital, ^g University Hospital of North Norway, Division of Neurosciences, Orthopedics and Rehabilitation Services, ^h Institute of Clinical Medicine, Medical Faculty, University of Oslo.

Polio and Post-Polio Syndrome in non-Western Immigrants: a New Challenge for the Health Care System in Norway.

Journal of
REHABILITATION MEDICINE
nov 2019

- Lillian Festvåg ^{a, e}, Johan Kvalvik Stanghelle ^{a, b} Nils Erik Gilhus ^{c, d}, Per Ola Rike ^a, Anne - Kristine Schanke ^{a, f}
- ^a Sunnaas Rehabilitation Hospital, 1450 Nesoddtangen, ^b Institute of Clinical Medicine, Medical Faculty, University of Oslo, ^c Department of Clinical Medicine , University of Bergen, ^d Department of Neurology, Haukeland University Hospital, Bergen, ^eNational Society of Polio Survivors, LFPS, ^fDepartment of Psychology, University of Oslo, Norway.

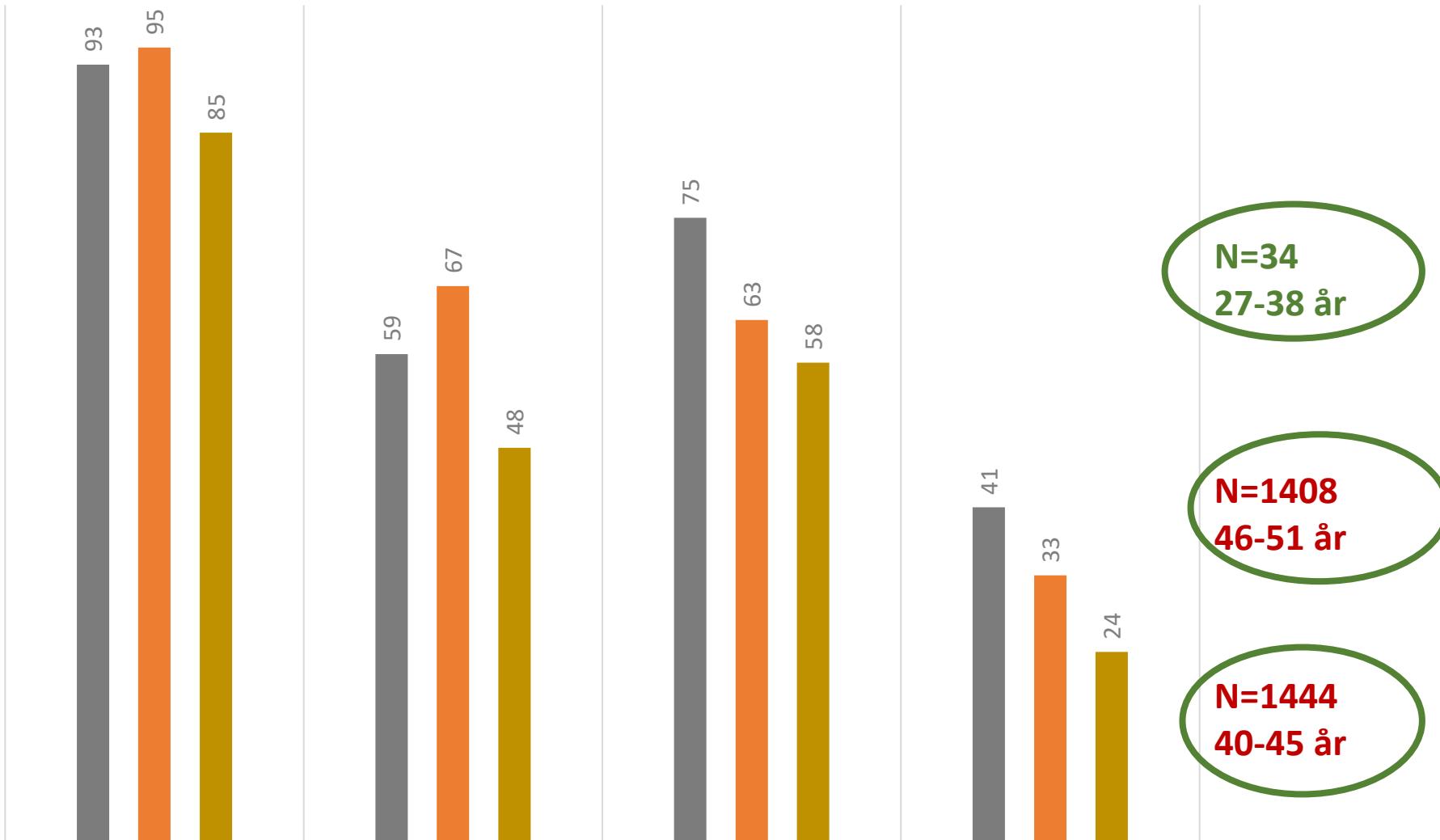

Akutt polio

	N=34	2014 N= 1155	1994 N=1444
Alder, år	2.7	6.6	8.4
Innlagt på sykehus i akuttfasen, %	33	60	70
Innlagt på sykehus i rehabiliteringsfasen, %	29	30	40

Lillian Festvåg

■ N=34 (%)   ■ N=1408 (%)   ■ N=1444 (%)

SVAKER I
AFFISERT
MUSKULATUR

SVAKER I IKKE-
AFFISERT
MUSKULATUR

TAP AV VOLUM I
AFFISERT
MUSKULATUR

TAP AV VOLUM I

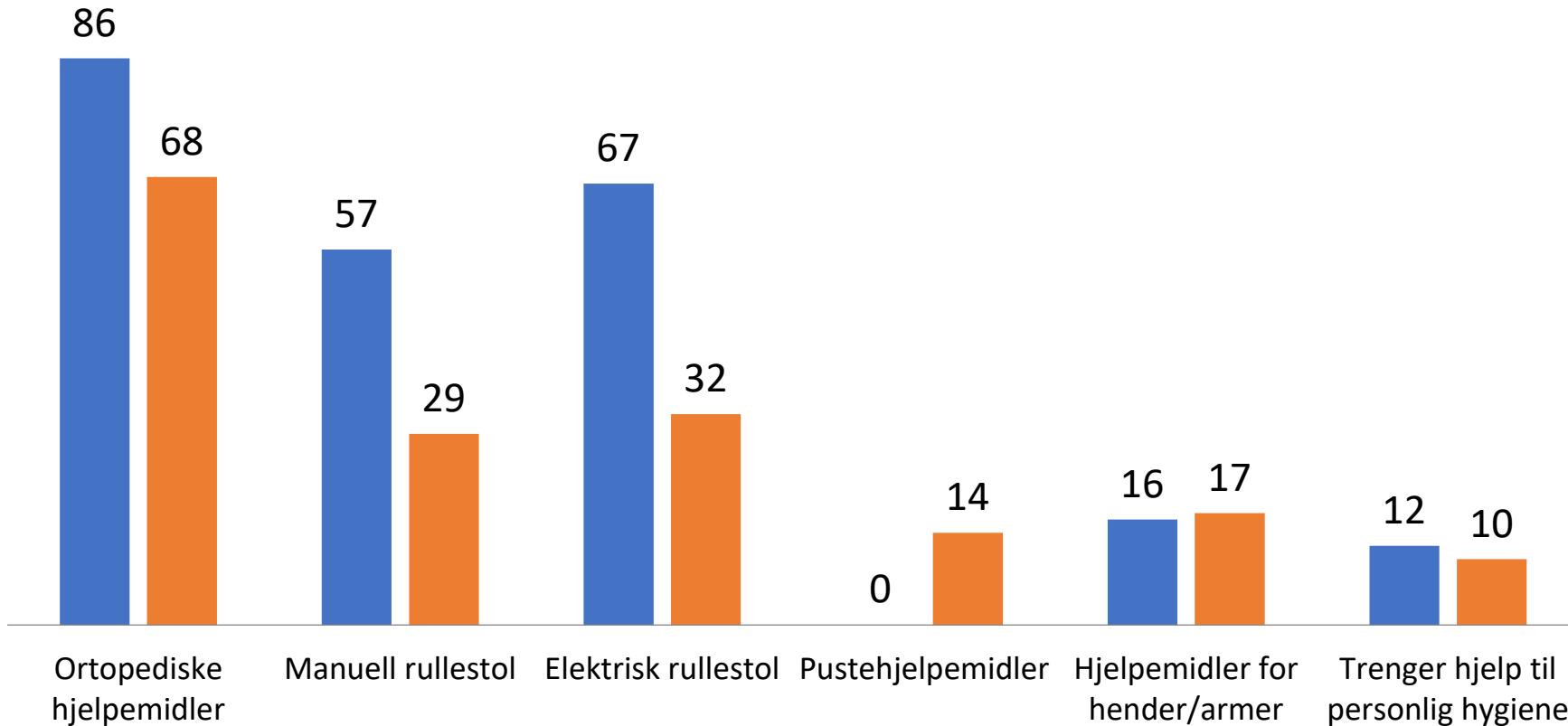
Lillian Festvåg

Non-Western   Total
n=34   n = 1408

	Non-Western	Total
Smerte som hemmer aktivitet I dagliglivet:	71	68
Smerte VAS-skala 1–10:	6.8	4.3
Regulær bruk av medikamenter (daglig/alltid):		
Smertestillende	59	21
Sovemedisin	15	16
Beroligende	12	8
Bruk av alkohol	0	37

Hjelpe midler

■ Ikke-vestlige ■ Vestlige

10 %
alltid

22 %
alltid

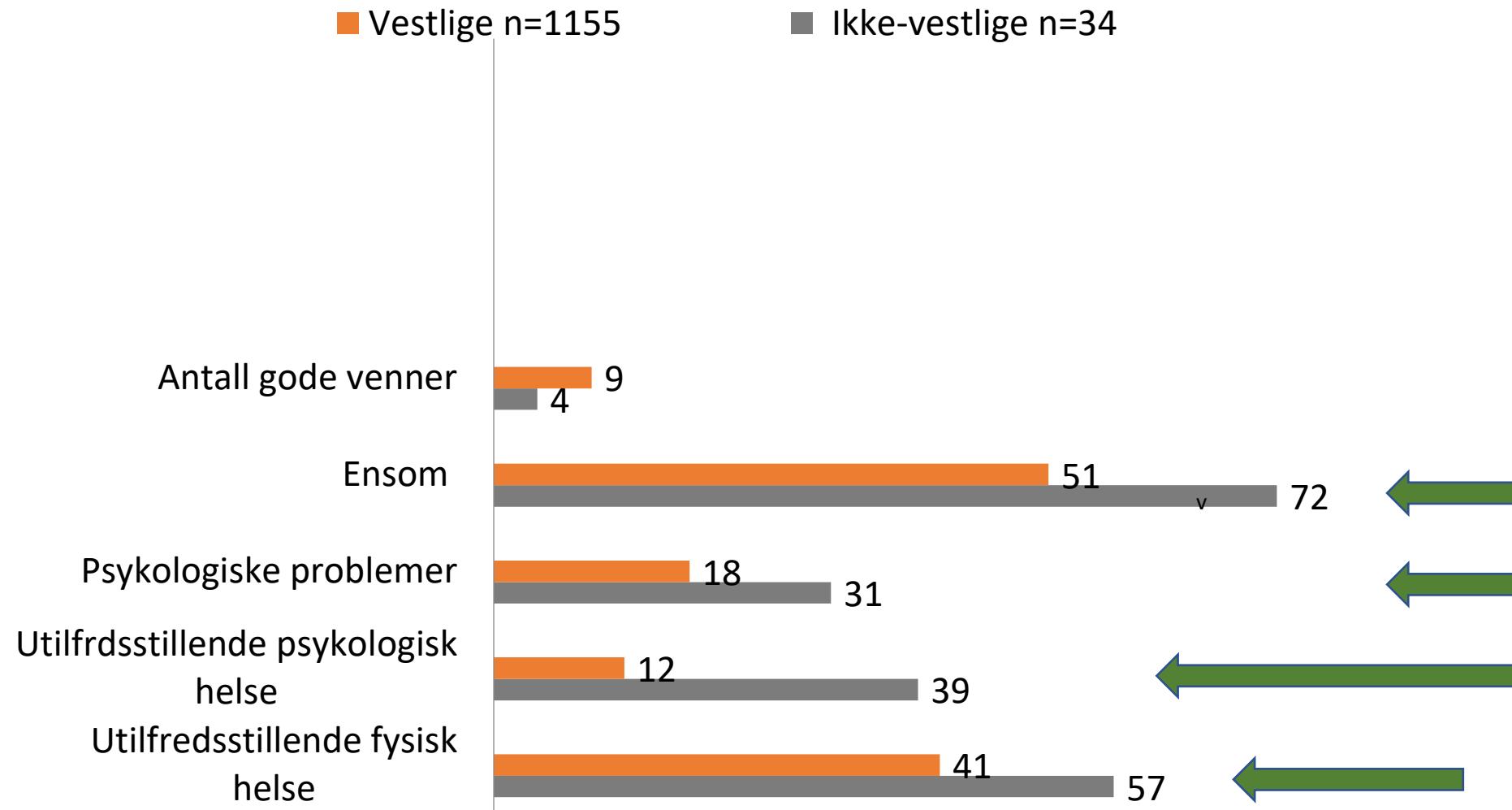
Lillian Festvåg

20.09.2024

PPS?

- Opplever du at du har et postpolio syndrom?
- 1994: 64 %
- 2014: 93 %
- 2020: 97%
- Hvor gammel var du da?
  - 1994: 46 år
  - 2014: 48 år
  - 2020: 30 år

Egenrapportert fysisk og psykologisk helse

En kartleggingsstudie av medisinske og psykososiale utfordringer hos innvandrere med poliomyelitt

Lillian Festvåg, fysioterapeut, cand.mag. Forskningsassistent Sunnaas sykehus HF. Lillian.festvaag@gmail.com.

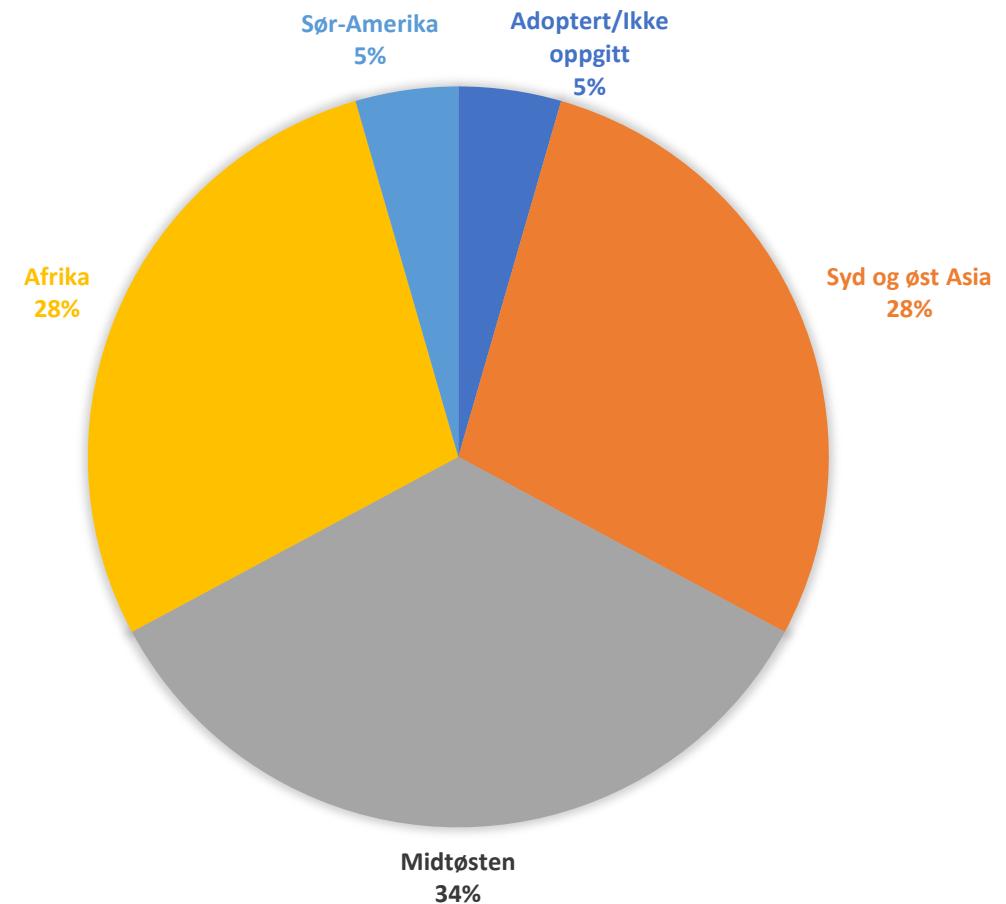
Johan K. Stanghelle, overlege, tidligere forskningsdirektør, professor emeritus dr.med., Sunnaas sykehus HF, og Institutt for klinisk medisin, Medisinsk fakultet, Universitetet i Oslo.

Nils Erik Gilhus, professor emeritus, Klinisk institutt Universitetet i Bergen og lege, Nevrologisk avdeling, Haukeland universitetssykehus, Bergen.

Anne-Kristine Schanke, tidligere fagsjef i psykologi, professor emerita, dr.philos., Sunnaas sykehus og Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo.

Fysioterapeuten 4.22

Fødeland / kontinent:

Afghanistan
Burma
Burundi
Colombia
Eritrea
Etiopia
India
Iran
Kongo
Korea
Irak
Marokko
Mauretania
Pakistan
Peru
Rwanda
Serbia
Somalia
Syria
Tanzania
Tyrkia

Demografi:

	Antall	%
Kjønn: menn/kvinner	34/40	46 / 54
Sivilstand:		
Gift/samboer:	36	48
Skilt /separert:	19	25
Enslig / ugift:	17	23
Utdanning:		
1–9 år	11	15
10–12 år	15	20
> 12 år	23	31
Analfabet / ikke grunnskole:	6	8
Ikke oppgitt utdanningsnivå:	19	25
Yrkesaktivitet:		
Arbeid, fulltid	8	11
Arbeid, deltid	15	20
Arbeidsavklaring (AAP)	13	18
Ufør	17	23
Sosialstønad /annet	18	24
Skoleelever/student	3	4

Akuttfase og følgetilstand

Alder ved akutt polio, år: gjennomsnitt **2.6**
[min–max] **[0–10]**

Poliosekvele:	Antall (n):	%
Lett:	16	22
Moderat:	46	62
Alvorlig:	12	16

Plager /sykdommer

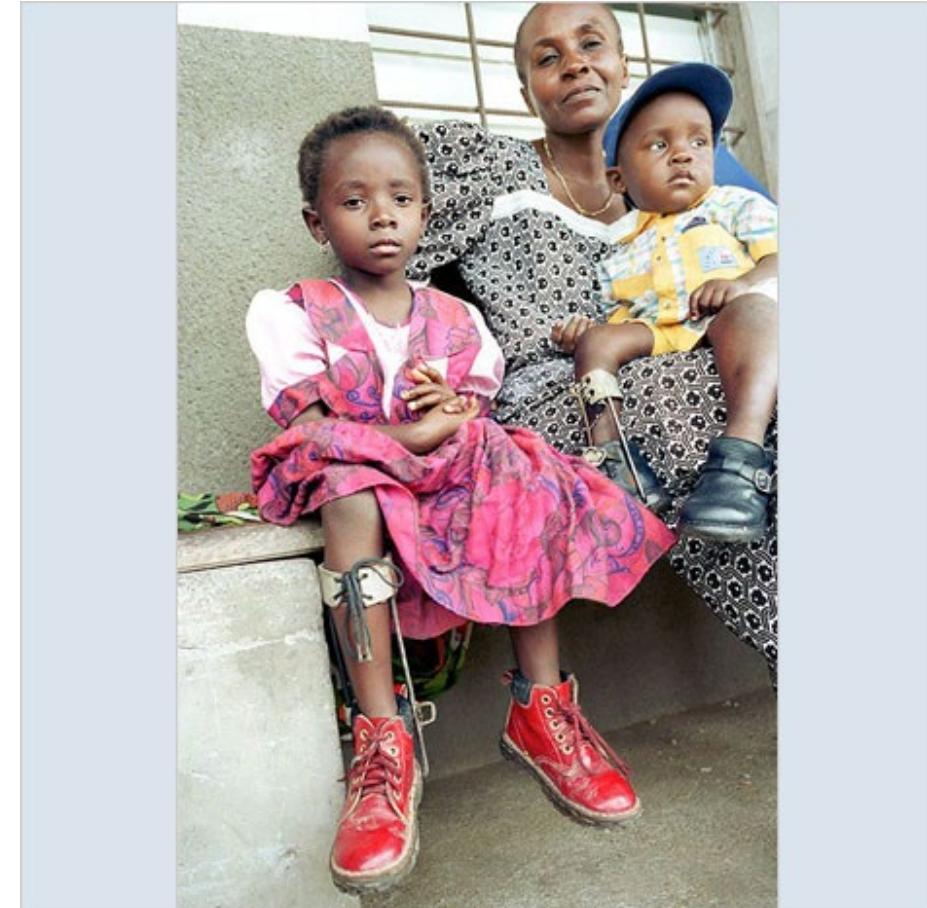
		Antall (n)	%
Fysisk funksjon:			
	Smerter	54	73
	Redusert funksjon /kraft	33	45
	Økt trettbarhet /slitenhet	20	27
Psykisk funksjon:			
	Angst / depresjon	14	19
	Psykososiale belastninger	14	19

Andre funn:

- Bare 30 % var hospitalisert i akutt fasen
- Har større grad av vedvarende lammelse og feilstillinger
- Fikk seinfølger i betydelig yngre alder (30 -35 år)
- Rapporterer høyere grad av fatigue, smerte og ensomhet
- Rapporterer større grad av mentale helseproblemer
- -sammenlignet med vestlige polioskadde

Ikke-vestlige polioskadde:

- Er betydelig yngre (44 år)
- Fikk polio i yngre alder (2.6 år)
- Postpoliosyndrom ved 30 år!!
- Fortsatt i arbeidsfør alder
- Hadde lite eller ingen behandling i akutt- og rehabiliteringsfase
- Mer kompleks psykologisk bakgrunn
- Mer kompleks sosio-økonomisk bakgrunn

Takk for oppmerksomheten!

Spørsmål?

